

GŁOS WYSOKOMAZOWIECKI

**BIULETYN INFORMACYJNY STAROSTWA POWIATOWEGO
W WYSOKIEM MAZOWIECKIEM**

ISSN 1644-5708

listopad/grudzień 2018

Nakład: 2000 egz.

Egzemplarz bezpłatny

Przed nami na pięknie jszy okres w roku.

Niech więc czas Świąt Bożego Narodzenia odrodzi w nas spokój, harmonię i radość.

*W naszych domach niech zagości prawdziwie rodzinna atmosfera pełna ciepła i miłości,
a Nowy Rok przyniesie dużo zdrowia, pogody ducha, spełnionych marzeń
oraz satysfakcji i wielu sukcesów.*

Dorota Łapiak

Dorota Łapiak
Przewodniczący
Rady Powiatu

Leszek Gruchala

Leszek Gruchala
Wicestarosta
Wysokomazowiecki

Bogdan Zieliński

Bogdan Zieliński
Starosta
Wysokomazowiecki

Boże Narodzenie 2018 r.

WYSOKOMAZOWIECKIE ŚWIĘTOWANIE NIEPODLEGŁOŚCI

W niedzielę 11 listopada 2018 roku obchodziliśmy 100 rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Także na terenie naszego powiatu zorganizowano szereg uroczystości z tym związanych.

W Wysokiem Mazowieckiem uroczyste obchody rozpoczęły się od złożenia wieńców i oddania hołdu poległym pod pomnikiem Armii Krajowej przy ulicy Mickiewicza oraz pod pomnikiem Kazimierza Kamińskiego „Huzara” i jego żołnierzy przy rondzie im. NSZZ Solidarność. W kościele pw. Św. Jana Chrzciciela odprawiona została msza święta za Ojczyznę zakończona koncertem pieśni patriotycz-

nych w wykonaniu chóru Szkoły Muzycznej I stopnia w Wysokiem Mazowieckiem.

Poczty sztandarowe oraz wszyscy zebrani, prowadzeni przez Grupę Rekonstrukcji Historycznej im. Brygady Kawalerii „Plis” w Wysokiem Mazowieckiem, Bractwa Kurkowego z Ciechanowca i orkiestrę Ochotniczej Straży Pożarnej w Wysokiem Mazowieckiem, przemaszewali pod pomnik Polskiej Organizacji Wojskowej na rynku Józefa Piłsudskiego. W hołdzie poległym za Ojczyznę o godz. 12.00 odśpiewano hymn Polski w ramach Ogólnopolskiej Akcji „Niepodległa do Hymnu”. Licznie przybyłe na tę uroczystość delegacje złożyły wieńce i wianki.

Dokończenie na stronie 3.

BLISKO 150 INSTRUMENTALISTÓW RYWALIZOWAŁO W CIECHANOWCU

XXXVIII Konkurs Gry na Instrumentach Pasternskich im. Kazimierza Uszyńskiego odbył się w dniach 1-2 grudnia 2018 r. w Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu. Współorganizatorami byli Starostwo Wysokomazowieckie oraz Parafia pw. Trójcy Przenajświętszej w Ciechanowcu. Patronat nad imprezą objęli Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Wojewoda Podlaski, Marszałek Województwa Podlaskiego. Patronat Duchowy sprawował Ordynariusz Diecezji Drohiczyńskiej J.E. Biskup Tadeusz Pikus.

Gra na instrumentach pasternskich jest dla uczestników formą aktywnego uczestnictwa w kulturze, przekazywana z pokolenia na pokolenie, angażując do udziału całe rodziny, co wpisało się

już na stałe w życie kulturalne regionu. Międzynarodowy zasięg konkursu podnosi jego rangę i pozwala rok rocznie zapraszać kolejnych instrumentalistów z różnych części Europy.

To największe wydarzenie tego typu w Polsce oraz Europie, które w tym roku zgromadziło 147 uczestników (72 dzieci i 75 dorosłych) z Podlasia, w tym z terenów pogranicza litewskiego, Mazowsza, Warmii i Mazur, Kurpi, Wielkopolski, Beskidu Śląskiego, Beskidu żywieckiego, Podhala, Kaszub oraz z zagranicy – z Białorusi i Litwy.

Dokończenie na stronie 10 i 11.

Z PRAC RADY, ZARZĄDU I KOMISJI POWIATU

Podczas I sesji rady powiatu VI kadencji wybrany został starosta wysokomazowiecki, wicestarosta, członkowie zarządu oraz przewodnicząca i wiceprzewodniczący rady. Chociaż w obsadzie kluczowych stanowisk samorządu powiatu nie zaszły poważniejsze zmiany, nowe twarze pojawiły się w zarządzie oraz wśród wiceprzewodniczących.

Pierwsza część sesji poprowadzona została przez najstarszego radnego obecnej kadencji, Kazimierza Jana Wysockiego. Po odśpiewaniu czterech zwrotek hymnu państwowego nowi radni złożyli uroczyste ślubowanie w obecności m.in. wojewody podlaskiego, Bohdana Paszkowskiego. W kolejnym punkcie obrad przystąpiono do wyłonienia członków komisji skrutacyjnej, a następnie do wyborów przewodniczącego rady powiatu VI kadencji. Kandydaturę dotychczasowej przewodniczącej rady, Doroty Łapiak zgłosił Bogdan Zieliński.

Pani Dorota Łapiak od 16 lat jest przewodniczącą. (...) Jest radną rady powiatu od lat 20. Jej wiedza, kompetencje, cechy charakterologiczne wpływają na uspokojenie atmosfery, gdy ta atmosfera jest zbyt burzliwa, ale też na podniesienie ciśnienia, gdy ta atmosfera jest senna. Uważam, że idealnie nadaje się do tego, by prowadzić naszą radę powiatu przez następne 5 lat.

Za kandydaturą Doroty Łapiak w głosowaniu tajnym zagłosowało 16 radnych, przeciw był jeden radny.

Dziękuję państwu za to, że akceptujecie moją osobę, moją pracę. Jak już przypominał pan starosta, przez 16 lat mam zaszczyt pełnić tę funkcję. Mam nadzieję, że przez 5 następnych również państwa nie zawiodę. Mam nadzieję, że przez te 5 lat uda mi się też przekonać tę czy tego jednego radnego, którego zaufania nie udało mi się na samym początku zdobyć. Myślę, że nasza rada będzie pracowała tak jak dotychczas, w oparciu o nasze doświadczenia, aczkolwiek nie możemy też spoczywać na laurach, żyć tylko tym, co było, musimy iść z duchem czasu i sobie i państwu tego życzyć na tę nową kadencję rady.

W stosunku do minionej kadencji pojawiły się pewne zmiany w obsadzie stanowiska wiceprzewodniczącego rady. Dotychczas funkcję tę sprawował Kazimierz Jan Wysocki. Tym razem rada na wniosek Bogdana Zielińskiego zadecydowała, że wybranych zostanie dwóch wiceprzewodniczących, z uwagi na wiele obowiązków, spoczywających na przewodniczącej – również obowiązków reprezentowania rady na różnych uroczystościach w gminach naszego powiatu. Spośród trzech kandydatów – Leszka Mężyńskiego, Zbigniewa Piszczatowskiego (zgłoszonych przez Bogdana Zielińskiego) oraz Stanisława Grabowskiego (zgłoszonego przez Dariusza Mościckiego) radni wybrali dwóch pierwszych.

W wyborach na starostę powiatu wysokomazowieckiego jedynym kandydatem, zgłoszonym przez radnego Krzysztofa Pełszyka był dotychczasowy starosta, Bogdan Zieliński. Został on wybrany przy 16 głosach za oraz 1 głosie przeciw.

Krótką dyskusję wywiązała się przy wyborze członków zarządu powiatu oraz wicestarosty, którzy według ustawy wybierani są przez radę na wniosek starosty, składającego propozycję kandydatur na te stanowiska. Wątpliwości co do wyboru kandydatów mieli radni z KWW Przyszłość Powiatu Wysokomazowieckiego, Stanisław Grabowski oraz Dariusz Mościcki.

Myślałem, że wszyscy będziemy współpracować i będziemy współodpowiedzialni za ten powiat i że pan starosta przychyli się do tego – powiedział radny Dariusz Mościcki. – Jeśli chce pan współpracować z innymi komitetami, przyzwyczają się do tego, aby z naszego komitetu kogoś z osób mogła kandydować.

Na wniosek Bogdana Zielińskiego radni oddawali głosy na kandydaturę Leszka Gruchały (16 głosów za, 1 głos przeciw) na stanowisko wicestarosty oraz Waldemara Kikolskiego (17 głosów za), Jerzego Pakiely (16 głosów za, 1 głos przeciw) i Leszka Dąbrowskiego (16 głosów za, 1 głos przeciw) na stanowiska członków zarządu powiatu.

ŹRÓDŁO: kurierwysmaz.pl

WYBORY SAMORZĄDOWE 2018 – RADA POWIATU WYSOKOMAZOWIECKIEGO

Mieszkańcy powiatu wysokomazowieckiego wykazali ponadprzeciętne w skali kraju zaangażowanie podczas wyborów władzy samorządowej na najbliższe 5 lat. Ponad połowa uprawnionych do głosowania skorzystała z przywileju oddania swych głosów. We wszystkich okręgach wyborczych na terenie powiatu frekwencja wyniosła ponad 50%.

Największym poparciem wysokomazowieckiego elektoratu cieszył się Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość. Na drugim miejscu uplasował się Komitet Wyborczy Wyborców Nasz Powiat. Poniżej zamieszczamy tabele obrazujące aktywność wysokomazowieckich wyborców.

Wyniki głosowania w okręgach – dane PKW

okręg	liczba			frekwencja	liczba głosów ważnych	procent głosów ważnych
	uprawnionych	kart wydanych	głosów oddanych			
1	7 521	3 959	3 952	52.55%	3 785	95.77%
2	7 325	3 808	3 806	51.96%	3 623	95.19%
3	8 885	4 914	4 911	55.27%	4 695	95.60%
4	8 933	5 322	5 318	59.53%	5 067	95.28%
5	14 319	7 692	7 692	53.72%	7 343	95.46%

Wyniki głosowania dla komitetów – dane PKW

Nr listy	komitet	liczba		procent głosów ważnych
		głosów na kandydatów	kandydatów	
4	KOALICYJNY KOMITET WYBORCZY PLATFORMA.NOWOCZESNA KOALICJA OBYWATELSKA	1 460	17	5,96%
10	KOMITET WYBORCZY PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ	12 720	27	51,89%
13	KOMITET WYBORCZY WYBORCÓW PRZYSZŁOŚĆ POWIATU WYSOKOMAZOWIECKIEGO	3 849	27	15,70%
14	KOMITET WYBORCZY WYBORCÓW POROZUMIENIE SAMORZĄDOWE JEDNOŚĆ	1 049	10	4,28%
15	KOMITET WYBORCZY WYBORCÓW NASZ POWIAT	5 435	27	22,17%

ZDANIEM STAROSTY...

Szanowni Państwo!

Za nami wybory samorządowe, które wyłoniły radnych sejmiku województwa podlaskiego, rady powiatu wysokomazowieckiego, radnych

gmin oraz burmistrzów i wójtów. Dlatego też pragnę bardzo serdecznie podziękować wszystkim mieszkańcom naszego powiatu za udział w wyborach, wszyscy zdaliśmy egzamin z demokracji bezpośredniej. W wyniku tych wyborów 19 listopada ukonstytuowały się również władze naszego powiatu. Po raz kolejny radni powiatu wysokomazowieckiego powierzyli mi funkcję Starosty Wysokomazowieckiego. To dla mnie olbrzymi honor i zaszczyt, ale przede wszystkim wielkie zobowiązanie wobec naszych mieszkańców. Zrobię wszystko, aby zaufania radnych i oczekiwań mieszkańców nigdy nie zawieść. Obiecuję przede wszystkim ciężką pracę oraz maksymalne wykorzystanie wszystkich możliwości, jakie będą, w celu pozyskania środków na inwestycje materialne i inwestycje w ludzi, aby naszym mieszkańcom żyło się lepiej. Jednocześnie proszę o zawsze cenne dla mnie podpowiedzi oraz sugestie dotyczące rozwoju i funkcjonowania naszej małej ojczyzny. Będę wdzięczny za

każdą radę i pomysł. Zapraszam wszystkich do współpracy na rzecz poprawy komfortu życia nas wszystkich i każdego z nas z osobna.

Niemal pod choinkę mieszkańcy naszego powiatu otrzymali prezent od Premiera RP Mateusza Morawieckiego. Powiat Wysokomazowiecki otrzymał 2 300 000 zł na najnowocześniejszy sprzęt kardiologiczny do oddziału wewnętrznego oraz przyszłej poradni kardiologicznej w Szpitalu Ogólnym. Za prezent dziękujemy i św. Mikołajowi (Panu Premierowi) i reniferom (...), dzięki którym św. Mikołaj trafił również do nas.

Wszystkim Państwu oraz naszym dobrodziejcom życzę Wesołych Świąt Bożego Narodzenia oraz Szczęśliwego Nowego 2019 roku.

Z poważaniem

Bogdan Zieliński

Starosta Wysokomazowiecki

WYSOKOMAZOWIECKIE ŚWIĘTOWANIE NIEPODLEGŁOŚCI

Posła na Sejm RP, Bohdana Józefa Paszkowskiego – Wojewody Podlaskiego, Jerzego Leszczyńskiego – Marszałka Województwa Podlaskiego, Prelegentów – prof. dr hab. Krzysztofa Sychowicza, prof. dr hab. Henryka Wnorowskiego, Dariusza Sapińskiego – Prezesa SM Mlekovita, ks. Edwarda Łapińskiego – Proboszcza Parafii św. Apostołów Piotra i Pawła w Wysokim Mazowieckiem.

Radnych Sejmiku Województwa Podlaskiego, Burmistrzów i Wójtów z terenu Powiatu Wysokomazowieckiego,

Radnych Rady Powiatu Wysokomazowieckiego, Radnych Rad Miast i Gmin z terenu Powiatu Wysokomazowieckiego, Dyrektorów i Kierowników jednostek organizacyjnych z terenu Powiatu Wysokomazowieckiego, Dyrektorów Szkół Podstawowych z terenu Powiatu Wysokomazowieckiego, Przedsiębiorców z terenu Powiatu Wysokomazowieckiego, Prezesów Ochotniczych Straży Pożarnych KSRG z terenu Powiatu Wysokomazowieckiego.

Swoje przemówienie wygłosił Bogdan Zieliński Starosta Wysokomazowiecki. Na wstępie podziękował samorządowcom za organizację obchodów wydarzeń historycznych na terenie naszego powiatu, które upamiętniają 100 rocznicę odzyskania przez Polskę Niepodległości. Przedstawił również swoje refleksje na temat tych wydarzeń. Podziękował dyrektorom i kierownikom jednostek za pracę na rzecz powiatu a w sposób szczególny wszyst-

kim radnym Rady Powiatu Wysokomazowieckiego za 4 lata ciężkiej, mozolnej pracy, dzięki której powiat wysokomazowiecki ma na terenie kraju ugruntowaną wysoką pozycję.

W związku z tą piękną rocznicą wszyscy obecni na uroczystości podpisali deklarację 100 lat niepodległej – przesłanie dla przyszłych pokoleń. Treść przesłania odczytał Starosta Wysokomazowiecki Bogdan Zieliński.

W dalszej części uroczystości prelegenci prof. dr hab. Krzysztof Sychowicz wygłosił prelekcję „Historia odzyskania niepodległości” a prof. dr hab. Henryk Wnorowski na temat „Patriotyzm gospodarczy 100 lat temu i dzisiaj”.

Okolicznościowe przemówienia wygłosili: poseł na Sejm RP Jacek Bogucki, Wojewoda Podlaski Bohdan Paszkowski, Jerzy Leszczyński Marszałek Województwa Podlaskiego, Dariusz Sapiński Prezes SM Mlekovita oraz Jarosław Sierkierko Burmistrz Miasta Wysokie Mazowieckie.

Uroczystość uświetnił występ przygotowany przez uczniów Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Policealnych w Wysokim Mazowieckiem.

Dokończenie ze strony 1.

Okolicznościowe przemówienia wygłosili: Jacek Bogucki Poseł na Sejm RP, Jarosław Sierkierko Burmistrz Miasta Wysokie Mazowieckie oraz Leszek Gruchała Wicestarosta Wysokomazowiecki.

W uroczystościach wzięli udział także przedstawiciele organizacji kombatanckich i społecznych, delegacje zakładów pracy i szkół, straży pożarnej, harcerze oraz mieszkańcy miasta.

Bogdan Zieliński – Starosta Wysokomazowiecki oraz Dorota Łapiak – Przewodnicząca Rady Powiatu Wysokomazowieckiego uczestniczyli w diecezjalnych obchodach Święta Niepodległości w miejscowości Winna Poświętna w gminie Ciechanowiec.

O godzinie 16.00 w hali sportowej Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Policealnych w Wysokim Mazowieckiem odbyła się XXXVI uroczysta Sesja Rady Powiatu Wysokomazowieckiego V Kadencji. Sesja miała charakter uroczysty i związana była z obchodami stulecia odzyskania przez Polskę Niepodległości. Przewodniczący rady przywitała wszystkich zaproszonych gości wśród których nie zabrakło: Jacka Boguckiego –

KRONIKA POLICYJNA

W październiku i listopadzie 2018 policjanci Komendy Powiatowej Policji w Wysokiem Mazowieckiem wszczęli 224 postępowania przygotowawcze i sprawdzające, w tym 16 przeciwko nietrzeźwym kierującym pojazdami. Na drogach powiatu wysokomazowieckiego odnotowano w tym miesiącu 10 wypadków drogowych, w tym jeden ze skutkiem śmiertelnym. Głównymi przyczynami zdarzeń drogowych było niedostosowanie prędkości do zmiennych warunków panujących na drodze, brawura i nie prawidłowe wykonywanie podstawowych manewrów w ruchu drogowym.

10 października, tuż po godzinie 13.00 77-letnia mieszkanka gminy Sokoły odebrała połączenie telefoniczne, podczas którego usłyszała m.in.: „Twój syn miał wypadek, leży w szpitalu i potrzebuje...”. Takie połączenia telefoniczne otrzymali także mieszkańcy Wysokiego Mazowieckiego oraz Szepietowa. Na szczęście rezolutni seniorzy nie dali się oszukać. Policja w dalszym ciągu ostrzega przed oszustwami telekomunikacyjnymi. Apelujemy do wszystkich mieszkańców o czujność i rozwagę, przy podejmowaniu decyzji finansowych.

13 października, w sobotę, przed godziną 19.00, na trasie Zambrów – Wysokie Mazowieckie doszło do zdarzenia drogowego z udziałem pojazdu osobowego oraz ciągnika rolniczego. Jak ustalili policjanci, kierowca traktora oddalił się z miejsca zdarzenia jeszcze przed przyjazdem funkcjonariuszy. Fakt ten nie stanowił jednak problemu dla przewodnika psa służbowego i jego czworonoga. Owczarek niemiecki nie dał za wygraną i skutecznie podjął trop. 5-letnia Kastylija, już po 3 kilometrach węszenia doprowadziła do budynku mieszkalnego, w którym na strychu ukrył się nieodpowiedzialny kierowca. Okazał się nim 33-latek. Mężczyzna był nietrzeźwy. Wstępne badanie alkomatem wykazało, że miał on 2,6 promila alkoholu w wydychanym powietrzu. W trakcie dalszych czynności policjanci ustalili, że 33-latek posiada aktualnie zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych. Teraz dalszym losiem mężczyzny zajmie się sąd.

23 października Policjantki z Wydziału Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Wysokiem Mazowieckiem spotkały się z pielęgniarkami środowiskowymi z terenu powiatu wysokomazowieckiego w siedzibie Komendy Powiatowej Policji w Wysokiem Mazowieckiem. Podczas warsztatów omówiono zjawisko przemocy w rodzinie oraz procedurę „Niebieskiej Karty”. W trakcie spotkania m.in. wskazano podmioty pozapolicyjne uprawnione do wszczęcia procedury, a także przedstawiono metody skutecznego reagowania na przemoc w rodzinie. Z kolei częścią praktyczną spotkania było wypełnienie formularza A. Spotkanie zakończyło się dyskusją, w trakcie której obydwie strony wymieniły się doświadczeniami i spostrzeżeniami z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W październiku podsumowano działania „Bezpieczna droga do szkoły 2018”. Od 1 września br. w ramach corocznych działań „Bezpieczna droga do szkoły 2018” wysokomazowieccy policjanci odwiedzili wszystkie przedszkola oraz szkoły podstawowe z powiatu wysokomazowieckiego. Mundurowi łącznie przeprowadzili 105 spotkań z udziałem 4162 przedszkolaków i uczniów klas 0-3 szkół podstawowych z terenu powiatu wysokomazowieckiego. W trakcie spotkań uczyli najmłodszych poprzez inscenizacje i wierszyki zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym – jak bezpiecznie poruszać się po drodze i na przejściu dla pieszych. W trakcie prowadzonych zajęć dzieci przypominały sobie przepisy ruchu drogowego, ale przede wszystkim mogły zastosować je w praktyce wychodząc na pasy. Przy użyciu zestawu edukacyjnego „autochodzik”, funkcjonariusze wyjaśniali dzieciom jak rozumieć obowiązujące zasady ruchu drogowego. Spotkania cieszyły się dużym zainteresowaniem o czym świadczyły pytania zadawane prowadzącym. Dzieci podczas zajęć wykazały się dużą znajomością zagadnień z zakresu bezpieczeństwa na drodze. Na zakończenie wszystkie otrzymały od funkcjonariuszy elementy odblaskowe ufundowane przez lokalne władze samorządowe.

31 października wysokomazowieccy policjanci rozpoczęli na drogach naszego powiatu akcję „znicz 2018”. Mundurowi dbali o bezpieczeństwo i porządek, a w razie potrzeby służyli radą i pomocą odwiedzającym groby. Policjanci prowadzili w tym czasie również akcje profilaktyczne propagując m.in. prawidłowe oraz bezpieczne zachowania wśród kierujących, a także rozdawali elementy odblaskowe pieszym przypominając jednocześnie, że w określonych sytuacjach noszenie ich jest obowiązkowe. Podczas kontroli drogowych policjanci sprawdzali czy kierowcy poruszali się z bezpieczną prędkością, kontrolowali również stan techniczny pojazdów i badali trzeźwość kierujących. Niestety, znalazł się kierowca, który postanowił usiąść za kółkiem

pod wpływem alkoholu. Ponadto podczas 5-cio dniowej akcji „Znicz 2018” na terenie powiatu wysokomazowieckiego doszło do 8 kolizji, których przyczynami była między innymi nadmierna prędkość i brawurowa jazda. Największe natężenie ruchu odnotowano na drogach dojazdowych i wokół cmentarzy. W jednym miejscu zmieniona została organizacja ruchu, tak by z jednej strony umożliwić wszystkim sprawne dotarcie do cmentarzy, z drugiej zaś przygotować miejsca parkingowe dla odwiedzających groby. W tych miejscach policjanci kierowali ruchem i pomagali kierowcom w sprawnym przemieszczaniu się. Funkcjonariusze patrolowali także okolice oraz same cmentarze by zapewnić bezpieczeństwo odwiedzającym groby.

Za nami akcja „znicz 2018”. Nie znaczy to jednak, że o zasadach bezpieczeństwa w ruchu drogowym należy już zapomnieć. Muszą one towarzyszyć wszystkim uczestnikom ruchu drogowego i to nieustannie, tym bardziej, że w okresie jesienno-zimowym warunki atmosferyczne coraz częściej będą niesprzyjające.

2 listopada mundurowi z Posterunku Policji w Ciechanowcu wspierani wysokomazowieckimi funkcjonariuszami odzyskali skradziony ciągnik. Wartość pojazdu to blisko 27 tys. zł. Sprawca nocą zakradł się na posesję i z pomieszczenia gospodarczego w jednej z miejscowości gminy Ciechanowiec po uruchomieniu maszyny rolniczej odjechał w kierunku masywu leśnego. Mimo tego funkcjonariusze już po niespełna czterech godzinach mieli go w swoich rękach. Za kradzież odpowiedział 29-latek, który już usłyszał zarzuty. Dzięki policjantom traktor wrócił do swojego prawowitego właściciela, a sprawca za zachowanie niezgodne z prawem odpowie przed sądem.

W listopadzie br. wysokomazowieccy kryminalni wspierani przez policjantów z komendy wojewódzkiej pracowali nad dotarciem do sprawców kradzieży zwierząt futerkowych. Śledczy ustalili, że przestępcy weszli na prywatną posesję i ukradli 840 sztuk norek oraz 220 sztuk skór z jednej z hodowli na terenie gminy Wysokie Mazowieckie. Skradzione zwierzęta wywieźli przygotowanym do tego celu samochodem. Po niespełna 2 tygodniach policjanci zatrzymali pierwszych podejrzanych odzyskując również część skradzionych zwierząt i skór. Dwaj bracia 34 i 35-latek z województwa świętokrzyskiego oraz ich 39-letni kolega mieszkający w województwie łódzkim dokonali kradzieży tych zwierząt i skór. Ci sami mężczyźni wcześniej dokonywali zakupu zwierząt u właściciela okradzionej fermy. Kryminalni ustalili, że kradzione zwierzęta trzymane były na posesji zatrzymanych mężczyzn z województwa świętokrzyskiego. Mężczyźni usłyszeli już zarzut kradzieży, za którą grozi im nawet 5 lat pozbawienia wolności.

STRAŻ INTERWENIOWAŁA

W październiku i listopadzie 2018 r. na terenie powiatu wysokomazowieckiego odnotowano 82 zdarzenia, w których uczestniczyło 180 załóg – 741 strażaków z Państwowej i Ochotniczych Straży Pożarnych. W wyniku zdarzeń ranne zostały 24 osoby, odnotowano 3 ofiary śmiertelne. Straty oszacowano na wartość około 630,3 tys. zł.

Wybrane zdarzenia

1 października o godz. 20²⁶ Dyżurny Stanowiska Kierowania Komendanta Powiatowego otrzymał informację o zdarzeniu drogowym, do którego doszło na drodze krajowej nr 63, w okolicy miejscowości Dmochy-Wochy. Do zdarzenia zadysponowano dwa zastępy z JRG Wysokie Mazowieckie, dwa z OSP KSRG Czyżew oraz oficera operacyjnego powiatu. Po przybyciu na miejsce stwierdzono, że zderzył się Opel Vectra z pustą ciężarówką DAF. Auto osobowe znajdowało się w przydrożnym rowie w pozycji na kołach, w którym zakleszczony był nieprzytomny mężczyzna. Po przeciwnej stronie drogi ciągnik siodłowy znajdował się również w przydrożnym rowie w pozycji na kołach, a jego naczepa w polowie na poboczu, a pozostała część na drodze. Podróżował nim sam kierowca, który opuścił go o własnych siłach. Podczas zderzenia w aucie ciężarowym uszkodzeniu uległ zbiornik paliwa, z którego wylał się olej napędowy tworząc plamę na jezdni. Działania JOP polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, położeniu poduszki z piany ciężkiej na całą powierzchnię plamy, odłączeniu dopływu prądu z akumulatorów oraz oświetleniu terenu akcji. W tym samym czasie drugi zastęp przystąpił do wycinania mężczyzny zakleszczonego w aucie osobowym za pomocą zestawu hydraulicznego. Poszkodowany został wydobyty z samochodu i od razu przystąpiono do jego resuscytacji oraz do opatrzenia urazu. Resuscytacja prowadzona była przez ratowników JOP do czasu przybycia na miejsce ZRM, który przejął poszkodowanego prowadząc dalej reanimację, która nie przyniosła pożądanego efektu (lekarz stwierdził zgon). Kierowcy DAF-a udzielono wspomagania psychicznego i opatrzone. Na miejsce zdarzenia przybył ojciec ofiary wy-

padku, który na skutek zaistniałej sytuacji źle się poczuł i został zadysponowany drugi ZRM. Po przebadaniu lekarz zdecydował o braku konieczności zabrania do szpitala, natomiast na dalszą hospitalizację został zabrany kierowca samochodu ciężarowego. Dalsze działania polegały na zmyciu plamy z płynów eksploatacyjnych oraz pomocy Policji w kierowaniu ruchem. O zdarzeniu powiadomiono GDDKiA oddział w Zambrowie, którego przedstawiciele przybyli na miejsce i zobowiązali się ustawić znaki ostrzegawcze. Podczas trwania akcji DK-63 była całkowicie zablokowana a Policja wyznaczyła objazd. Na miejsce przybyła pomoc drogowa, która usunęła wraki pojazdów. Czas trwania akcji to 8 godzin 8 minut.

22 października o godz. 16¹⁵ do SKKP wpłynęło zgłoszenie o pożarze, do którego doszło w miejscowości Nowe Wykno w gminie Kulesze Kościelne. Na miejsce zadysponowano dwa zastępy z JRG Wysokie Mazowieckie, oraz dwa z OSP KSRG Kulesze Kościelne. Po przybyciu JOP na miejsce zdarzenia zauważono dom mieszkalny piętrowy, którego jedno z pomieszczeń na parterze jest objęte pożarem, a jego mieszkańcy znajdują się poza budynkiem. W skutek gazów palnych powstała wysoka temperatura w pomieszczeniu i dym rozprzestrzenił się po całym domu, a ogień był widoczny tylko w obrębie kuchenki gazowej, na której prawdopodobnie pozostawiono garnek. Butla z kuchni była wyniesiona przez mieszkańców budynku przed przyjazdem JOP.

Działania polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, podaniu prądu wody przez ratowników, którzy weszli do środka budynku w aparatach ochrony dróg oddechowych, otwarciu okien na wyższej kondygnacji i przewietrzeniu budynku przy użyciu wentylatora, sprawdzeniu pomieszczeń przy pomocy kamery termowizyjnej, a także na obecność CO przy pomocy urządzeń pomiarowych (wskazania zerowe), usunięciu z pomieszczenia nadpalonych mebli i konstrukcji. Właściciela budynku poinformowano o możliwości zainstalowania czujnika CO. Czas trwania akcji to 1 godzina 7 minut.

26 października o godz. 14⁴³ do SKKP wpłynęła informacja o pożarze samochodu osobowego, do którego doszło w okolicach miejscowości Koce Basie. Niezwłocznie zadysponowano trzy zastępy: jeden z JRG Wysokie Mazowieckie, z OSP KSRG Ciechanowiec oraz z OSP Koce Basie. Pożar miał miejsce na drodze gruntowej około dwa kilometry od miejscowości Koce Basie w kierunku miejscowości Kostry Podśędkowięta. Po dojeździe na miejsce stwierdzono, że samochód osobowy jest całkowicie objęty pożarem. Samochodem jechała sama kierująca, podjęła próbę gaszenia samochodu gaśnicą – próba nieudana. Działania polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, podaniu prądu wody w natar-

ciu i pożar ugaszono. Profilaktycznie spryskano neutralizatorem powierzchnię drogi gruntowej. Samochód został zabrany z miejsca zdarzenia przez syna właścicielki we własnym zakresie. Czas trwania akcji to 2 godziny 4 minuty.

29 października o godz. 01²⁷ Dyżurny SKKP otrzymał informację o pożarze, do którego doszło w Czyżewie. Do zdarzenia zadysponowano dwa zastępy z JRG Wysokie Mazowieckie oraz zastęp z OSP KSRG Czyżew i z OSP Dąbrowa Wielka. Po dojeździe na miejsce stwierdzono, że pali się budynek gospodarczy – ogień był już na zewnątrz budynku. Budynek złożony z części: na parterze – garażowej i kotłowni, na piętrze pomieszczenia gospodarczego oraz gołębnika i magazynku. Budynek gospodarczy przylegał do budynku mieszkalnego z oddzielną konstrukcją dachową. Pożar powstał w kotłowni i szybko przeniósł się na wyższą kondygnację. Na parterze budynku przebywało dwoje domowników, wyszli sami z budynku przed przybyciem JOP, na piętrze przebywał jeden domownik, mężczyzna o obniżonej sprawności poruszania – został on ewakuowany przez strażaków na wózek inwalidzkim. W budynkach mieszkalnych nie było zadymienia. Działania polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, wprowadzeniu prądów wody w natarciu do budynku gospodarczego na parter i poddasze z jednoczesną ewakuacją mężczyzn z budynku mieszkalnego. Wraz z przegaszaniem pożaru prowadzono prace rozbiórkowe konstrukcji dachu. Gaszono też róg konstrukcji dachowej budynku mieszkalnego, który uległ nadpaleniu. W działaniach używano sprzętu pomiarowego: wykrywacz napięcia elektrycznego, kamery termowizyjnej, miernika CO do pomiaru w budynkach mieszkalnych (wskazania zerowe). Czas trwania akcji to 4 godziny 9 minut.

11 listopada o godz. 03⁵⁰ Dyżurny SKKP otrzymał informację o pożarze budynku mieszkalnego w miejscowości Sokoły. Do zdarzenia zadysponowano trzy zastępy z JRG Wysokie Mazowieckie, dwa z OSP KSRG Sokoły oraz oficera operacyjnego powiatu. Po przybyciu na miejsce stwierdzono, że pali się strych budynku drewniano-murowanego. W budynku przebywało sześć osób, w tym czworo dzieci, którzy opuścili budynek przed przybyciem JOP. W momencie opuszczania budynku przez domowników, nie było zadymienia w mieszkalnej części budynku. Działania polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, podaniu prądów wody w natarciu na palący się strych i kuchnię. Zdjęto część pokrycia dachowego oraz rozebrano nadpaloną więźbę dachową i drewniany strop. Po ugaszeniu pożaru cały budynek sprawdzono za pomocą kamery termowizyjnej, a także urządzeń pomiarowych na obecność tlenku węgla – wskazania w normie. Czas trwania akcji to 3 godziny 58 minut.

CZUJKA NA STRAŻY TWOJEGO BEZPIECZEŃSTWA

W okresie jesienno-zimowym, w naszym kraju w mieszkaniach i domach jednorodzinnych wzrasta ryzyko powstania pożarów. Najczęściej dochodzi do nich w wyniku wad, albo niewłaściwej eksploatacji urządzeń grzewczych, elektrycznych i gazowych. W tym samym okresie odnotowywany jest także wzrost liczby zatrucia tlenkiem węgla, zwanym „cichym zabójcą”, gdyż jest niewidoczny oraz nie ma smaku, ani zapachu.

Każdego roku w naszych mieszkaniach i domach powstaje kilkadziesiąt tysięcy pożarów i kilka tysięcy zdarzeń, gdzie dochodzi do emisji tlenku węgla. Nasz dom jest miejscem, w którym każdy z nas czuje się najbezpieczniej. Pomimo tego, to właśnie tam ginie największa liczba osób, a ofiarami pożarów są najczęściej ich sprawcy.

Tlenek węgla to bardzo trujący gaz. Nie jest on wyczuwalny przez ludzkie zmysły.

**Tlenku węgla NIE usłyszysz!
NIE zobaczysz! NIE pocujesz!**

W okresie grzewczym wzrasta ryzyko powstania pożarów i zatrucia tlenkiem węgla w budynkach mieszkalnych. Źródłem emisji tlenku węgla są urządzenia grzewcze opalane drewnem, węglem, gazem, olejem opałowym.

Co roku, a tym bardziej przed rozpoczęciem sezonu grzewczego należy wykonać obowiązkowe okresowe przeglądy i czyszczenie przewodów kominowych oraz sprawdzenie instalacji wentylacyjnej.

Państwowa Straż Pożarna zwraca uwagę na fakt, że żadne z urządzeń nie zastąpi przeglądu technicznego przewodów wentylacyjnych i kominowych.

PRZYPOMINAMY!

Zgodnie z §34 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 7.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków,

innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz.719), w obiektach, w których odbywa się proces spalania paliwa stałego, ciekłego lub gazowego, usuwa się zanieczyszczenia z przewodów dymowych i spalinowych:

- ▶ cztery razy w roku w domach opalanych paliwem stałym (np. węglem, drewnem),
- ▶ dwa razy w roku w domach opalanych paliwem ciekłym i gazowym,
- ▶ co najmniej raz w miesiącu, jeżeli przepisy miejscowe nie stanowią inaczej od palenisk zakładów zbiorowego żywienia i usług gastronomicznych.
- ▶ co najmniej raz w roku usuwamy zanieczyszczenia z przewodów wentylacyjnych.

Z kolei art. 62 ust. 1 pkt 1 c ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz.1624) zobowiązuje właścicieli i zarządców bloków mieszkalnych i domów jednorodzinnych do okresowej kontroli, co najmniej raz w roku stanu technicznego instalacji gazowych oraz przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych).

RADZIMY!

Co zrobić, aby uniknąć zacczadzenia?

- ▶ Systematycznie czyść, sprawdzaj szczelność i wykonuj przeglądy techniczne przewodów kominowych.
- ▶ Użytkuj tylko sprawne techniczne urządzenia, zgodnie z instrukcją producenta.
- ▶ Nie zasłaniaj i nie przykrywaj urządzeń grzewczych.
- ▶ Nie zaklejaj i nie zasłaniaj kratki wentylacyjnych.
- ▶ W przypadku wymiany okien na nowe, sprawdź poprawność działania wentylacji,

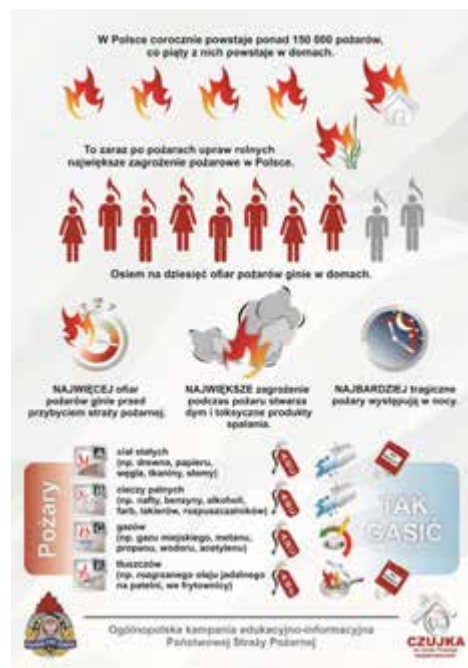
nowe okna są najczęściej o wiele bardziej szczelne w stosunku do wcześniej stosowanych w budynku i mogą pogarszać wentylację.

Nie bagatelizuj objawów takich jak: bóle i zawroty głowy, duszność, senność, osłabienie, przyspieszona czynność serca, mogą one być sygnałem, że ulegamy zatruciu tlenkiem węgla.

W takiej sytuacji natychmiast przewietrz pomieszczenie, w którym się znajdujesz i zasięgnij porady lekarskiej.

Rekomendujemy zainstalowanie czujnika tlenku węgla!

Państwowa Straż Pożarna przypomina także o obowiązku właściwego utrzymania stanu technicznego zainstalowanych już czujek dymu i tlenku węgla (m.in. wymianę baterii). Osobom starszym strażacy gotowi są pomóc w zamontowaniu danej czujki lub wymianie w nich baterii.

POWIATOWY URZĄD PRACY W WYSOKIM MAZOWIECKIEM Z WYRÓŻNIENIEM ORAZ TYTUŁEM „LIDER AKTYWIZACJI OSÓB MŁODYCH 2018”

nych POLPROM – Małgorzata Domała – w tym roku urzędy pracy zostały docenione za praktyki, które wykraczają poza zapisy ustawy, a także za niestandardowe działania na rzecz osób młodych.

Powiatowy Urząd Pracy w Wysokim Mazowieckiem znalazł się w szczytnym gronie laureatów otrzymując wyróżnienie oraz tytuł „**LIDER AKTYWIZACJI OSÓB MŁODYCH 2018**” w konkursie na najlepsze praktyki instytucji rynku pracy skierowane do osób młodych.

Konkurs obejmował ocenę najlepszych praktyk publicznych instytucji rynku pracy w zakresie wspierania osób młodych. Zakres tematyczny zgłaszanych praktyk dotyczył różnych aspektów działalności instytucji rynku pracy tj.: sposobów docierania z informacją o ofercie do osób młodych, współpracy z innymi podmiotami na rzecz skutecznej aktywizacji osób młodych, prowadzenia działań promocyjnych zmieniających postrzeganie instytucji rynku pracy przez osoby młode, realizację projektów wzbogacających ofertę kierowaną do osób młodych oraz inne działania ukierunkowane na

wzrost skuteczności wspierania osób młodych na rynku pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Wysokim Mazowieckiem został doceniony przez kapitułę konkursu za podejmowane działania, które umożliwiają w sposób uporządkowany i kontrolowany wdrażanie młodych osób bezrobotnych w proces wkraczania na rynek pracy. Realizacja programu dotyczyła aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 30 roku życia z powiatu wysokomazowieckiego poprzez umożliwienie im zdobycia nowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych, które podniosły ich konkurencyjność na rynku pracy i doprowadziły do podjęcia zatrudnienia bądź samozatrudnienia.

Dnia 26 października 2018 roku w Warszawie w siedzibie Business Centre Club odbyła się uroczysta gala konkursu „**LIDER AKTYWIZACJI OSÓB MŁODYCH 2018**” organizowanego przez Fundację Promocji Inicjatyw Społecznych POLPROM.

Konferencja została objęta honorowym patronatem pani Elżbiety Rafalskiej Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz patronatem Business Centre Club. W gronie laureatów znalazło się 29 Powiatowych Urzędów Pracy z terenu całego kraju. Jak podkreśliła wiceprezes Zarządu Fundacji Promocji Inicjatyw Społecz-

PRZEBUDOWA DROGI

Borzymy w lokalizacji: 15+450-18+180 i 21+210-23+479 oraz przebudowę drogi powiatowej Nr 2042B dr. kr. Nr 8 – Kobylin Cieszymy – Kobylin Borzymy w lokalizacji 0+282-2+200.

Łączna długość przebudowanego w 2018 roku ciągu drogowego wyniosła 6.917 km. Wartość wykonanych robót wyniosła 5.968.499,89 zł z czego dofinansowanie z PRGiPID wyniosło 2.715.561,02 zł, udział powiatu 1.790.603,17 zł, udział Gminy Kobylin Borzymy 1.093.354,93 zł i udział gminy Kulesze Kościelne 368.980,77 zł.

Uroczyste zakończenie przebudowy ciągu drogowego Wysokie Mazowieckie – Kulesze Kościelne – Kobylin Borzymy – dr S8, zrealizowanej w ramach rządowego Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej na lata 2016–2019 odbyło się 14 października 2018 r.

W ramach tej inwestycji przebudowano ok. 32 km ciągu drogowego. *Ostatni etap prac obejmował Przebudowę drogi powiatowej Nr 2052B Wysokie Mazowieckie – Kulesze Kościelne – Kobylin*

Bogdan Zieliński – Starosta Wysokomazowiecki otworzył uroczystość witając wszystkich przybyłych, wśród których nie zabrakło Posła na Sejm RP Pana Jacka Boguckiego, Wojewody Podlaskiego Pana Bohdana Józefa Paszkowskiego, Dyrektora Generalnego Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego Pana Jarosława Średnickiego, Profesora nauk ekonomicznych na Wydziale Ekonomii i Zarządzania Uniwersytetu w Białymstoku Henryka Wnorowskiego, radne-

go Sejmiku Województwa Podlaskiego Łukasza Siekierko, Wójta Gminy Wysokie Mazowieckie Krzysztofa Krajewskiego, Wójta Gminy Kobylin Borzymy Wojciecha Mojkwskiego, Wójta Gminy Kulesze Kościelne Józefa Grochowskiego, radnych Rady Powiatu Wysokomazowieckiego z Wicestarostą Leszkiem Gruchałą na czele, radnych Rad Gmin Kobylin Borzymy i Kulesze Kościelne oraz sołtysów z Gminy Kobylin Borzymy, Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej i z-cy Komendanta Powiatowego Policji w Wysokim Mazowieckiem, byłego i obecnego Dyrektora Zarządu Dróg Powiatowych w Wysokim Mazowieckiem oraz Prezesa Przedsiębiorstwa „TRAKT” – wykonawcy inwestycji.

Po uroczystym przecięciu wstęgi ks. Proboszcz Parafii Matki Boskiej Szkaplerznej w Starych Wnorach odmówił z zebranymi modlitwę i dokonał poświęcenia inwestycji.

Na zakończenie starosta podziękował wszystkim, którzy przyczynili się do zrealizowania tej inwestycji oraz wyraził nadzieję, iż będzie ona służyła dla bezpieczeństwa mieszkańców naszego powiatu i wszystkich użytkowników tej drogi.

Szanowni Państwo,

jako Przewodniczący Rady Powiatowej Podlaskiej Izby Rolniczej w Wysokim Mazowieckim chciałbym w niniejszym artykule poinformować Państwa o licznych działaniach podjętych i prowadzonych przez samorząd rolniczy w Wysokim Mazowieckim. Z tego miejsca chciałbym serdecznie Państwu podziękować za ogrom wiadomości, zgłaszanych problemów, kłopotów, niedopatrzeń czy luk prawnych związanych z prowadzeniem działalności rolniczej czy codziennym funkcjonowaniem rolnika na terenach wiejskich.

Ze względu na trudną sytuację ekonomiczną wielu gospodarstw, moim priorytetem było i jest wejście w życie ustawy o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne. Pamiętajmy, że rzesza gospodarstw rolnych ze względu na okoliczności od nich niezależnych tj. kary mleczne, warunki pogodowe, zdarzenia losowe czy niska cena nabywcza płodów rolnych – utraciła zdolność finansową, stając na progu bankructwa. Mając wejść w życie ustawa ma na celu zmniejszyć liczbę upadłości rolników indywidualnych czy zmniejszyć liczbę prowadzonych wobec nich egzekucji. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju wsi na pomoc gospodarstwom rolnym które utraciły płynność finansową, ale które dają nadzieję przyszłego funkcjonowania, w roku 2018 przeznaczyło kwotę 140 mln zł. Kwota ta będzie sukcesywnie powiększana, np. w roku 2019 wyniesie ona ponad 329 mln zł, a w roku 2020 około 129 mln zł. Dodatkowo, aktualny Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Jan Krzysztof Adranowski zapowiedział także (przy udziale Ministerstwa Skarbu Państwa oraz Ministerstwa Sprawiedliwości), prace nad pomocą rolnikom objętych już postępowaniem upadłościowym czy egzekucyjnym. W związku z powyższym, miło mi jest poinformować, iż z dniem 9 listopada 2018 roku Sejm RP uchwalił ustawę o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne. Za ustawą głosowało 220 posłów (z czego 209 posłów z ramienia PIS), przeciw 170, wstrzymało się 16. Ustawa ma wejść w życie po upływie 30 dni od jej ogłoszenia.

OD PRZEWODNICZĄCEGO PIR SŁÓW KILKA

Poniżej chciałbym przedstawić harmonogram spotkań w których brałem czynny udział jako Przewodniczący Rady Powiatowej Podlaskiej Izby Rolniczej w Wysokim Mazowieckim, gdzie towarzyszył mi delegat PIR gminy Kulesze Kościelne – Paweł Grodzki.

1. 27 czerwca 2018 r. – prace w Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi gdzie rozmawiano nad tematem suszy, a także umożliwienia rolnikom bezpośredniej sprzedaży swoich produktów,
2. 11 września 2018 r. – czytanie rządowego projektu zmiany ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi,
3. 2 października 2018 r. – prace w Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi gdzie rozmawiano nad tematem Wspólnej Polityki Rolnej po 2020 roku odnośnie do Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz o dopłatach bezpośrednich,
4. 16 października 2018 r. – spotkanie z Premierem Mateuszem Morawieckim w ramach prac w Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Planu dla wsi,
5. 22 października 2018 r. – sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi o rządowym projekcie ustawy o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne,
6. 7 listopada 2018 r. – posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych rządowego projektu ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

W tym miejscu, informuję, iż w dniu 9 listopada 2018 roku Sejm uchwalił bez poprawek nowelizację ustawy o zwrocie akcyzy od paliwa rolniczego, podnosząc limit oleju napędowego zużywanego przez rolników przy produkcji. Ustawa zakłada podniesienie limitu zużywanego oleju napędowego na 1 ha upraw rolnych. Teraz zwrot przysługuje do 86 litrów paliwa, a ma być 100 litrów na hektar. Przy obecnej

stawce w wysokości 1 zł za litr, która jest określana oddzielnie przez Radę Ministrów, oznacza podniesienie zwrotu kosztów paliwa z 86 do 100 zł. Ponadto, po raz pierwszy w historii, zapropo-
nowano zwiększenie oraz wprowadzenie limitu zużycia oleju napędowego do 1 dużej jednostki przeliczeniowej bydła (DJP). W tym przypadku przyjęto zużycie oleju napędowego w wysokości 30 litrów na 1 DJP bydła. Znowelizowana ustawa ma wejść w życie 1 stycznia 2019 r. Jak zapewnił Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, środki pieniężne zarezerwowane na zwrot akcyzy w rolnictwie w budżecie Państwa to kwota 1.180.000.000,00 zł.

Jako Przewodniczący Rady Powiatowej Podlaskiej Izby Rolniczej w Wysokim Mazowieckim chciałbym zapewnić Państwa, iż z ramienia instytucji jaką reprezentuję będę składał dalsze postulaty zmian w polskim ustawodawstwie dotyczącym zmian w rolnictwie. Wszelkie dotychczasowe postulaty zgłaszane przez PIR Wysokie Mazowieckie są podtrzymywane, a także sukcesywnie uzupełniane.

Kończąc, tradycyjnie chciałbym zachęcić wszystkich producentów rolnych do zgłaszania występujących i nurtujących ich problemów prawnych. Podjęcie czynnej inicjatywy ze strony rolników umożliwi samorządowi rolniczemu nagłośnienie występujących problemów i przekazanie ich władzy ustawodawczej. W związku z powyższym, zapraszam wszystkich chętnych do kontaktu z Podlaską Izbą Rolniczą pod numerem telefonu 86 275 01 81 bądź o zgłaszanie problemów polskiej wsi osobiście w placówce PIR Wysokie Mazowieckie.

Dodatkowo informuję, o możliwości skorzystania przez każdego producenta rolnego oraz mieszkańca terenów wiejskich z bezpłatnych porad prawnych. Porady prawne będą udzielane telefonicznie przez radcę prawnego Agatę Żochowską, pod numerem telefonu 504123838, w każdy piątek miesiąca. Zakres udzielanych porad prawnych obejmuje sprawy z zakresu prawa cywilnego, administracyjnego oraz szeroko rozumianego prawa rolnego. Zapraszamy z skorzystania z usług profesjonalisty.

Wiesław Wnorowski

ROZPOCZĘCIE OBCHODÓW „TYGODNIA DLA NIEPODLEGŁEJ”

Spółeczność Zespołu Szkół w Czyżewie 5 listopada rozpoczęła szkolne obchody „Tygodnia dla Niepodległej” – tygodnia poprzedzającego 100. rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę. Inauguracją tego tygodnia było zasadzenie Dębu Niepodległości przed budynkiem szkoły – symboliczny gest a zarazem hołd całej społeczności szkolnej wobec tych, którzy poświęcili życie w wielkim dziele Niepodległości. Dąb, jako

długowieczne drzewo jest także upamiętnieniem tej ważnej rocznicy. Będzie rósł przy szkole znajdującej się przy ulicy Niepodległości na pamiątkę dla przyszłych pokoleń.

Symboliczne zasadzenia dębu dokonali: Przewodnicząca Rady Rodziców Dorota Śliwińska, zastępca przewodniczącego Samorządu Uczniowskiego – Rafał Hański oraz Przewodniczący Rady Pedagogicznej, dyrektor szkoły Alicja Bańkowska.

„MOBILNOŚĆ, PARTNERSTWO I INNOWACJE WARUNKIEM ROZWOJU KOMPETENCJI W NOWOCZESNYM KSZTAŁCENIU ZAWODOWYM”

tor Oświaty oraz Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji.

Na forum poruszane były tematy związane z kształceniem zawodowym w województwie podlaskim oraz wsparciem szkolnictwa branżowego i technicznego w ramach programu Erasmus+, EuroSkills. Podkreślona została rola konkursów umiejętności zawodowych w podnoszeniu rangi kształcenia zawodowego, a także jak program Erasmus+ zmienia polskie szkoły zawodowe. Uczestnicy poznali zastosowanie systemu ECVET w stażach zawodowych uczniów i nauczycieli szkół zawodowych w ramach programu Erasmus+.

Ponadto było można poznać interesujące projekty oraz wymienić się doświadczeniami, w ramach dobrych praktyk.

W jednym z paneli swoje wystąpienie miał Pan Józef Sokolik – Dyrektor Centrum Kształcenia Zawodowego, który mówił na temat innowacji w kształceniu zawodowym. Pan Krzysztof Łuniewski nauczyciel przedmiotów mechanicznych i mechatronicznych wraz z uczniami z klasy

drugiej uczących się w zawodzie technik mechatronik przygotowali stoisko ekspozycyjne z realizowanych ostatnio przez szkołę międzynarodowych projektów tj. „EDU-TRONIX” i „AlterDrive”. Ekspozycja cieszyła się bardzo dużym zainteresowaniem uczestników. Odbiorcy konferencji mogli zobaczyć roboty mobilne i układy sterowania powstałe w ramach projektu Edutronic – interaktywny moduł do nauczania mechatroniki, oraz sprawdzić możliwości wirtualnej rzeczywistości, która będzie wykorzystywana do nauki o alternatywnych napędach pojazdów samochodowych powstająca w ramach projektu AlterDrive.

Organizatorom dziękujemy za zaproszenie. A my będziemy kontynuować naszą efektywną pracę nad realizowanymi projektami, by uczniowie uczący się w naszej szkole i ci, którzy w przyszłości do nas dołączą, mieli możliwość zdobywania wiedzy i umiejętności na bazie innowacyjnych narzędzi w nowoczesnym kształceniu zawodowym i nowoczesnej szkole.

Krzysztof Łuniewski
Wanda Gardyszewska

Centrum Kształcenia Zawodowego w Wysokomazowieckim jest placówką ponadgimnazjalnego kształcenia zawodowego, w ramach której funkcjonują następujące szkoły: Technikum, Branżowa Szkoła I Stopnia, Centrum Kształcenia Praktycznego. Obecnie w Technikum kształci się 396 uczniów w 12 klasach. Szkoła przygotowuje przedstawicieli przyszłej kadry technicznej, kształci w następujących zawodach: technik pojazdów samochodowych, technik mechatronik, technik rolnik, technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki, technik chłodnictwa i klimatyzacji.

Przekazując wiedzę przywiązujemy ogromną wagę do holistycznego rozwoju osobowości ucznia zapewniając mu wykształcenie i umiejętności. Systematycznie staramy się o pozyskanie środków unijnych, jako źródła dodatkowego finansowania działań szkoły. Widząc zasadność łączenia nauki z praktyką oraz potrzebę lepszego przystosowania szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy, uczniowie naszej szkoły zdobywają doświadczenie poza granicami kraju. Od 2015 roku, nieprzerwanie, realizujemy europejskie projekty w ramach programu Erasmus+. W ciągu tych lat współpracowaliśmy z różnymi partnerami, wykonując działania związane z tematyką projektu. Poznaliśmy kulturę, język, obyczaje, życie rodzinne i szkolne oraz systemy edukacji w krajach partnerskich. Nawiązywaliśmy przyjaźnie za granicą. Kontakty te były dla wszystkich uczestników projektów zarówno wielkim wyzwaniem, jak i prawdziwą przygodą, źródłem ogromnej satysfakcji i rozwoju. W opracowanym przez placówkę Europejskim Planie Rozwoju działania skupione są na poprawie jakości kształcenia uwzględniającego aktualne priorytety europejskie oraz kontynuację dotychczasowej aktywności kadry i uczniów w wymiarze europejskim.

Nasza praca została doceniona. Po raz kolejny zostaliśmy zaproszeni, aby promować nowoczesne kształcenie zawodowe w ramach Spotkań Regionalnych Programu Erasmus+ na konferencję na temat mobilności, partnerstwa i innowacji jako warunku rozwoju kompetencji w nowoczesnym kształceniu zawodowym. Głównymi organizatorami konferencji byli: Podlaski Kura-

CZY CHCESZ:

» korzystać z elektronicznej rejestracji
dowiększości poradni specjalistycznej
w szpitalach województwa podlaskiego?

» posiadać bieżące informacje o aktualnościach,
nowościach oraz programach profilaktycznych
z terenu województwa podlaskiego?

» posiadać bieżące informacje o aktualnościach,
nowościach oraz programach profilaktycznych
z terenu województwa podlaskiego?

» korzystać z wydruku własnej dokumentacji
medycznej bez konieczności pozyskania jej
z podmiotu leczniczego

» zapisywać swoje osobiste wyniki badań
na indywidualnym koncie na Portalu
Pacjenta?

Skorzystaj z możliwości, jakie daje CI BEZPŁATNIE

Podlaski System Informacyjny e-Zdrowie

wejdź na stronę

ezdrowie.wrotapodlasia.pl

1 Załóż konto na Portalu Pacjenta ezdrowie.wrotapodlasia.pl

już teraz możesz rejestrować się na wizyty
do poradni specjalistycznych w szpitalach
przez internet

w podmiocie leczniczym:

- wyraż zgodę na przekazywanie dokumentacji na poziom regionalny
- popros o aktywację konta na Portalu Pacjenta (numer PIN)

3 po zalogowaniu na Portalu Pacjenta wprowadź numer PIN (opcja: aktywuj konto)

! przez Internet:
- umawiaj się na wizyty
- przeglądaj dokumentację medyczną

Podlaski System Informacyjny e-Zdrowie

ezdrowie.wrotapodlasia.pl

„PIEŚŃ UJDZIE CAŁO...”

dzień ZSOiZ w Czyżewie. Wszyscy zgromadzeni uczestniczyli w wieczornicy pieśni patriotycznych, która była kolejnym punktem obchodów „Tygodnia dla Niepodległej”.

Uczniowski chór pod batutą Sławomira Kalupy, przy muzycznym wsparciu p. Zbigniewa Kazmieruka, zachęcił zgromadzonych do wspólnego śpiewu pieśni, które towarzyszyły kolejnym pokoleniom Polaków w ich drodze ku niepodległości. Wieczorowi patronowały słowa wieszczki, Adama Mickiewicza, pochodzące z „Konrada Wallenroda”;

„Płomień rozgryzie malowane dzieje,
Skarby mieczowi spustoszą złodzieje,
Pieśń ujdzie cało! [...]”

Wszyscy zgromadzeni odśpiewali pieśni patriotyczne i żołnierskie, pochodzące z różnych okresów: od Powstania Listopadowego („Warszawianka 1831 r.”) po lata II wojny światowej („Dziś do ciebie przyjść nie mogę”). Aż radowała się dusza, gdy śpiewający wykonywali pieśni „Pierwsza Kadrowa” czy „Przybyli ułani”. Nie zabrakło też nostalgicznych pieśni „Rozkwitały pąki białych róż” oraz „Deszcz jesienny, deszcz”.

Wiele tych i innych utworów znamy tylko częściowo, a wieczornica pozwoliła wykonać ich wszystkie zwrotki.

Po wspólnym śpiewaniu zgromadzeni poکرzepili się potrawami przyrządzonymi przez uczniów ZSOiZ w Czyżewie pod nadzorem i według przepisów Koła Gospodyń Wiejskich „Kobietkowo” w Rosochatem Kościelnym. Był to bowiem pokaz kulinarny pod hasłem „Podlasie ziemniakiem stoi”, tak więc goście z apetytem zjadali babkę ziemniaczaną, pierogi z farszem ziemniaczanym czy kotleciki ziemniaczane. Na deser serwowano „Witaminową niespodziankę”.

Naród to wspólna historia, tradycja i kultura, którą musimy stale pielęgnować. Tak udana impreza na pewno będzie więc kontynuowana, wpisując się w kalendarz imprez szkolnych – następnych obchodów Święta Niepodległości.

ZSOiZ

By wspólnie świętować 100. rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę w środę, 7 listopada, w auli Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Czyżewie zebrali się zaproszeni goście. Wśród obecnych byli: Burmistrz Czyżewa, Anna Bogucka, Proboszcz parafii w Czyżewie ks. dziekan Eugeniusz Sochacki, dyrektorzy szkół: Szkoły Podstawowej w Czyżewie Anna Sienicka, Szkoły Podstawowej w Dąbrówce Wielkiej Lech Krajewski, Szkoły Podstawowej w Rosochatem Kościelnym Bogusława Kossakowska a także przedstawiciele rodziców z Dorotą Śliwińską, przewodniczącą Rady Rodziców, przybyli także uczniowie szkół oraz mło-

ROZŚPIEWANE SZEPIETOWO

Dzięki wsparciu finansowemu Zarządu Powiatu Wysokomazowieckiego po raz osiemnasty w Gminnym Ośrodku Kultury w Szepietowie zorganizowany został Powiatowy Konkurs Piosenki „Szepietowo 2018”. Impreza odbyła się 26 października.

Celem konkursu było ożywienie aktywności muzycznej dzieci i młodzieży, inspirowanie ich do rozwijania własnej twórczości muzycznej oraz wyłanianie młodych talentów, wymiana doświadczeń i pomysłów artystycznych, popularyzacja polskiej piosenki.

W konkursie wzięło udział 20 solistów i 9 zespołów wokalnych z terenu naszego powiatu. Łącznie na scenie wystąpiło ok. 50 młodych artystów. Zgodnie z założeniami regulaminu imprezy, komisja konkursowa, w skład której weszli przedstawiciele poszczególnych instytucji delegujących uczestników do udziału w XVIII Po-

wiatowym Konkursie Piosenki, po przesłuchaniu wszystkich wykonawców w 4 kategoriach wiekowych przyznała I, II, III miejsca oraz wyróżnienia.

W kategorii soliści szkoły podstawowe kl. 1-3: I miejsce – Patrycja Gołaszewska – Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Tadeusza Kościuszki w Wysokiem Mazowieckiem; II – Ewa Ertman – Parafia pw. NMP Matki Miłosierdzia w Szepietowie; III – Dominik Molenda – Miejski Zespół Szkół, Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Wysokiem Mazowieckiem i Natalia Perkowska – Parafia Rzymskokatolicka Św. Jana Chrzyciela w Wysokiem Mazowieckiem

W kategorii zespoły szkoły podstawowe kl. 1-3 najlepsza trójka wykonawców to: Zespół Parafii NMP Matki Miłosierdzia w Szepietowie, Zespół Szkoły Podstawowej im. Św. Jana Pawła II w Rosochatem Kościelnym i Zespół Szkoły Podstawowej w Wyszonkach Kościelnych.

W kategorii soliści szkoły podstawowe kl. 4-6 najwyżej ocenieni zostali: Mateusz Orłowski – Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Jabłonce Kościelnej, Aleksandra Wasilewska – Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Tadeusza Kościuszki w Wysokiem Mazowieckiem i Aleksandra Rupińska – Szkoła Podstawowa im. Św. Jana Pawła II w Rosochatem Kościelnym.

W kategorii zespoły szkoły podstawowe kl. 4-6 triumfowały: Zespół „Grzeczne dzieci” – Gminny Ośrodek Kultury w Szepietowie, Zespół „B-moll” – Gminny Ośrodek Kultury w Czyżewie i Zespół szkoły podstawowej w Dąbrówce Kościelnej.

Wyróżnienie – Zespół Szkoły Podstawowej im. Kard. St. Wyszyńskiego w Szepietowie

W kategorii soliści szkoły podstawowe kl. 7 i 8, gimnazja najwyższe oceny otrzymały: Patrycja Mężynska – Gminny Ośrodek Kultury w Szepietowie, Wiktoria Sienicka – Gminny Ośrodek Kultury w Czyżewie i Marta Biała – Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Jabłonce Kościelnej

W kategorii soliści szkoły średnie najwyższe uznanie jurorów uzyskały: Izabela Wyszyńska – Parafia pw. NMP Królowej Świata w Wojnach Krupach, Zuzanna Wyszyńska – Parafia pw. NMP Królowej Świata w Wojnach Krupach i Kinga Figlerowicz – Zespół Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica w Wysokiem Mazowieckiem.

Laureatom wręczono pamiątkowe statuetki i dyplomy. Komisji konkursowej oraz opiekunom wręczono dyplomy ze stosownym podziękowaniem.

Jury i GOK w Szepietowie składają serdeczne podziękowanie Starostwu Powiatowemu w Wysokiem Mazowieckiem za ufundowanie nagród w konkursie.

BLISKO 150 INSTRUMENTALISTÓW RYWALIZOWAŁO W CIECHANOWCU

Dokończenie ze strony 1.

Konkurs adresowany jest przede wszystkim do instrumentalistów kultywujących tradycyjną muzykę pasterską. W jednym miejscu i czasie gromadzi różnych instrumentalistów, mówiących różnymi językami i gwarami, a pielęgnujących jedną dziedzinę kultury ludowej.

Jest to wydarzenie nie tylko dla specjalistów z dziedziny etnologii, etnomuzykologii, muzyki, muzykologii, folklorystyki, ale również dla widzów zainteresowanych tradycyjną muzyką pasterską, kulturą ludową i folklorem. W czasie dwóch dni trwania imprezy stworzyliśmy w Muzeum Rolnictwa w Ciechanowcu doskonałą okazję bezpośredniego kontaktu z tradycyjną muzyką i muzykami grającymi na instrumentach pasterskich z różnych regionów Polski i Europy.

Weszło już do zwyczaju, że konkurs każdego roku odbywa się w Muzeum Rolnictwa w Ciechanowcu w pierwszą sobotę i niedzielę grudnia. Można wtedy zobaczyć i usłyszeć dawne instrumenty pasterskie i tradycyjne melodie. Jest to jedna z nielicznych imprez kulturalnych w naszym kraju pielęgnująca stare tradycje polskiego ludu i polskiego chrześcijaństwa, zachowana prawie w nieskażonej postaci. Trzydzieści siedem lat istnienia konkursu uratowało od zapomnienia muzykę pasterską oraz unikatowe instrumenty.

W XXXVIII Konkursie Gry na Instrumentach Pasterskich wzięli udział instrumentalisci grający na mazowiecko-podlaskich ligawkach, góralskich trombach, kaszubskich bazunach, rogach oraz innych instrumentach pasterskich.

W jury tegorocznego konkursu zasiadli: dr Tomasz Czerwiński – etnograf, nauczyciel akademicki z Wyższej Szkoły Hotelarstwa, Gastronomii i Turystyki w Warszawie; dr Artur Gaweł – Przewodniczący jury – etnograf, Dyrektor Podlaskiego Muzeum Kultury Ludowej w Wasilkowie; dr hab. Ewa Anna Gruszczyńska – muzykolog z Instytutu Muzykologii Uniwersytetu Warszawskiego; mgr Ewelina Grygier – muzyk i etnomuzykolog z Instytutu Sztuki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie – Zakład Muzykologii, Zbiory Fonograficzne; Andrzej Klejzerowicz – wieloletni uczestnik i laureat Konkursu Gry na Instrumentach Pasterskich.

Przesłuchania rozpoczęły się od występów najmłodszych dzieci grających na ligawkach, po nich dzieci starsze do 16 lat oraz dorośli w dwóch kategoriach wiekowych: od lat 17 do lat 64 oraz seniorzy (powyżej 65 roku życia). Kolejne kategorie w kolejności: trombity, bazuny, rogi pasterskie – dzieci i dorośli oraz inne instrumenty pasterskie w trzech kategoriach wiekowych: dzieci do lat 10, dzieci do lat 16, dorośli. Między przesłuchaniami konkursowymi odbywały się koncerty zespołów: „Pleskota” z Chmielna, „Koniaków” z Koniakowa, „Pieniny” z Krościenka nad Dunajcem oraz koncert dudziarzy białoruskich z Mińska.

Drugi dzień imprezy rozpoczęła uroczysta Msza Święta w kościele pw. Trójcy Przenajświętszej w Ciechanowcu, którą koncelebrował Ksiądz Biskup Antoni Dydycz. Po Mszy Św. w budynku głównym Muzeum, Dyrektor Muze-

um Dorota Łapiak dokonała otwarcia podsumowania XXXVIII Konkursu Gry na Instrumentach Pasterskich im. Kazimierza Uszyńskiego. Najważniejszym punktem tego dnia było ogłoszenie wyników konkursu. Laureaci I-go, II-go i III-go miejsca z każdej kategorii otrzymali dyplomy. Wśród widzów zasiadli goście honorowi: Ksiądz Biskup Antoni Dydycz, Proboszcz Parafii pw. Trójcy Przenajświętszej w Ciechanowcu Tadeusz Kryński, Ksiądz Senior Bogusław Kiszko z Parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Siemiatyczach, Marszałek Województwa Podlaskiego Jerzy Leszczyński, Członek Zarządu Województwa Podlaskiego Stefan Krajewski, Poseł na Sejm RP Jacek Bogucki, Starosta Wysokomazowiecki Bogdan Zieliński, przedstawiciele Departamentu Finansów w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, burmistrzowie, radni oraz dyrektorzy i przedstawiciele instytucji wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

Uroczystość uświetnił koncert zespołu: „Liarman”.

Impreza cieszy się coraz większym zainteresowaniem mediów, a co za tym idzie jest coraz bardziej znana w Polsce oraz za jej granicami. Patronat medialny nad imprezą objęło Radio dla Ciebie, Polskie Radio Białystok, Katolickie Radio Podlasie, Wrota Podlasia, TVP3 Białystok, Kurier Podlaski „Głos Siemiatycz” oraz portal internetowy podlasie24

Wyniki XXXVIII Konkursu Gry na Instrumentach Pasterskich im. Kazimierza Uszyńskiego – pełną listę nagrodzonych i wyróżnionych – znajdą Państwo na stronie internetowej Muzeum Rolnictwa.

ZARZĄD POWIATU WYSOKOMAZOWIECKIEGO VI KADENCJI

Bogdan Zieliński
Starosta
Wysokomazowiecki

Leszek Gruchała
Wicestarosta
Wysokomazowiecki

Leszek Dąbrowski
Członek Zarządu

Waldemar Kikolski
Członek Zarządu

Jerzy Pakieła
Członek Zarządu

RADA POWIATU WYSOKOMAZOWIECKIEGO

Dorota Łapiak
Przewodniczący
Rady

Leszek Mężyński
Wiceprzewodniczący
Rady

Zbigniew Piszczatowski
Wiceprzewodniczący
Rady

Leszek Dąbrowski
Radny

Stanisław Sławomir
Grabowski, Radny

Leszek Gruchała
Radny

Waldemar Kikolski
Radny

Andrzej Lubowicki
Radny

Dariusz Mościcki
Radny

Mariola Joanna
Niemyjska, Radny

Stanisław Olędzki
Radny

Jerzy Pakieła
Radny

Krzysztof Pelszyk
Radny

Marek Skarzyński
Radny

Cecylia Szmurło
Radny

Kazimierz Jan
Wysocki, Radny

Bogdan Zieliński
Radny

Głos Wysokomazowiecki

Wydawca: Starostwo Powiatowe w Wysokim Mazowieckiem

Redaktor naczelny: Bogdan Zieliński;

Sekretarz redakcji: Sławomir L. Kaczyński

Redakcja: Joanna Brulińska

Adres redakcji: Starostwo Powiatowe, ul. Ludowa 15a, 18-200 Wysokie Mazowieckie,

tel. 86 275 24 17, **fax** 86 275 31 53, **e-mail:** powiat@wysokomazowiecki.pl

ISSN 1644-5708 **Nakład:** 2000 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian w nadesłanych materiałach.

Druk: Mazowieckie Zakłady Graficzne Sp. J., ul. Ludowa 89,

18-200 Wysokie Mazowieckie, **tel.** (86) 275-41-31, **e-mail:** biuro@mzgraf.pl

GŁOS
WYSOKOMAZOWIECKI